

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Variis Generibus, Causis, Atque Exitu Persequutionvm,
Qvas pij hoc in mundo peregrinantes patiuntur**

Lens, Jean de

Lovanii, 1578

Quo astu diabolus haeticam persecutionem excitarit. Cap. 17.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30324

DE VARIIS PIORVM

Quo astu diabolus hereticam persecutionem
excitavit. CAPVT XVII.

Enio iam ad hæreticos & apostatas, quos per-
niciosissimos ecclesia hostes, etiam represso &
quiete gentiliū furore, omni tēpore perpeffa
est. Vidēs enim diabolus tēpla demonū deseri,
& in nomē liberantis Mediatoris currere ge-
nus humanū, hæreticos mouit, qui sub vocabulo Christia-
no, doctrinæ resisterēt Christianæ: quasi possent indifferēter
sine vlla correptione haberi in ciuitate Dei, sicuti ciuitas cō-
fusionis indifferēter habuit philosophos inter se diuersa &
aduersa sentiētes. Quid verò astutius atq; subtilius, quā vt
Christi aduētū detectus & prostratus inimicus, videns idola
derelicta, & per nimiū credētium populū sedes suas ac tem-
pla deserta, excogitauerit nouā fraudē, vt sub ipso Christiani
nominis titulo fallat incautos? Quia enim hoc nomen euer-
tere non potuit, Christi que fama & laudibus se victum ani-
maduertit, quod iam non potuit vituperando, cœpit lau-
dando velle perficere. Antea enim dicebat, quem colitis? Iu-
dæum videlicet mortuum, crucifixum, nullius momenti ho-
minem, qui non potuit à se mortem depellere. At vbi vidit
confluere ad Christi nomen genus mortaliū, atque in no-
mine crucifixi templa subuerti, idola confringi, sacrificia ex-
tingui: hominibus admiratione stupentibus, & laudanti-
bus, studio vituperandi represso, ad laudes se Christi con-
uertit, ijsque iam indutus & tectus, aliam decipiendi perden-
di que viam ingressus est. *Hoc enim agente,*

*Prudent. in
psychoma-
chia.*

*pulsa culparum acie, Discordia nostros
Intrauit cuneos, sociam mentita figuram.
Scissa procul palla, structum ex serpente flagellum
Multiplici media camporum in strage iacebat.
Ipsa redimitos olea frondente capillos
Ostentans, festis respondit læta choreis;
Sed sicam sub veste tegit, te maxima virtus
Te solam tanto è numero Concordia tristi
Fraude petens. Sed non vitalia rumpere sacri
Corporis est licitum, summo tenus extima tactu
Læsa cutis, tenuem signauit sanguine riuum,
Exclamat virtus subito turbata. Quid hoc est?
Quæ manus hic inimica latet, quæ pectora nostra*

Vulue

Vulnerat, & ferrum tanta inter gaudia vibrat?
 Quid iuuat indomitos bello sedasse furores,
 Et sanctum vitijs pereuntibus omne receptum,
 Si virtus sub pace cadit? trepida agmina mæstos
 Conuertere oculos; stillabat vulneris index
 Ferrata de veste cruor, mox & pavor hostem
 Cominus astantem prodit: nam pallor in ore
 Conscijs audacis facti dat signa reatus,
 Et deprehensa tremis languens manus & color albens.
 Circunstat properè, strictis mucronibus, omnis
 Virtutum legio, exquirens feruente tumultu
 Et genus, & nomen, patriam, sectamque, denique
 Quem colat, & iussu cuiatis venerit. Illa
 Exanguis turbante metu, Discordia di. or,
 Cognomento Hæresis, Deus est mihi discolor, inquit,
 Nunc minor aut maior, modò duplex & modò simplex e
 Cum placet aerëus & de phantasmate visus;
 Aut innata anima est: quoties volo ludere numen
 Præceptor Belial mihi sit, domus est plaga mundi.

Hic igitur Belial, gentilitate prostrata hæreses inuenit &
 scismata, quibus subuerteret fidem, veritatem corrumperet,
 scinderet vnitatem. Quos detinere non potuit in viæ vete- *Cypria. lib. 3*
 ris cæcitate, circunscibit iam & decipit noui itineris errore. *de vnitatis*
 Rapit de ipsa Ecclesia homines, & dum sibi appropinquasse *ecclesie.*
 iam lumini, atque euasisse seculi noctem videntur, alias ne-
 scientibus tenebras rursus offundit, vt cum euāgelio Chri-
 sti, & cum obseruatione eius & lege non stantes, Christia-
 nos se vocent, & ambulantes in tenebris habere se lumen
 existiment, blandiente aduersario atque fallente, qui secun-
 dum Apostoli vocem transfiguratur se in angelum lucis, & *2. Corin. 11.*
 ministros subornat suos, velut ministros iustitiæ; afferen-
 tes noctem pro die, interitum pro salute, desperationem sub
 obtentu spei, perfidiam sub prætextu fidei, Antichristum
 sub vocabulo Christi; vt dum verisimilia mentiuntur, veri-
 tatem subtilitate frustreretur. Hi sunt igitur falsi fratres, quo-
 rum maximè pertimescenda persecutio est. Hi sunt lupi
 intus rapaces, deuorandis simplicium animabus inhiantes,
 sed ouina pelle contecti. Hi sunt eorum ex numero, de qui-
 bus per Hieremiam Dominus ait: Quia inuenti sunt in po- *Hierem. 5.*
 pulo meo impij insidiantes quasi aucupes, laqueos ponentes

Cantic. 2. & pedicas, ad capiendos viros. Hi sunt vulpes, quæ demoliuntur Domini vineas; quæ nisi paruulæ capiantur, in illum aprum degenerant aut certè proficiunt, de quo scriptum est: Exterminauit eam aper de sylua, & singularis ferus depastus est eam. Neque enim abs re caudas connexas facesque alligatas Sampsonis leguntur habere vulpeculæ; si ea figura (quod opinatus est Ambrosius) maximè significati sunt hæretici; propterea quòd liberã habeant linguam ad latrandum, sed exitus impeditos; aut religiosa principia, finem verò fraudis suæ, incendio deputatum. Ideoque & trecentas dimisit vulpes, eò quòd perfidi crucis quidem se prædicatione commendare desiderent; sed mysterium eius tenere non possunt: qui hac prædicatione composita & falsa atque simulata, vrere magis fructus conantur alienos, cum vtique crux Christi non exurat aliena merita, sed fœcundet.

Quàm grauis & periculosa sit hæreticorum & pseudochristianorum persecutio.

CAPVT XVIII.

Horum eò persecutio grauior est, quòd ex nobis exierunt, cum nõ essent ex nobis, & eadem aliquando familia comprehensi, eiusdemque domus præsidij defensi, bona Domini communia vnã nobiscum habuerunt. Hoc, inquam, est eorum persecutio grauior, quòd non ab externis proficisci, sed à fratribus videatur. Neque verò illos inconsideratè vocamus fratres, qui nos oderunt atque persequuntur, cum per Isaiam dicat Spiritus sanctus: Audite verbum Domini qui tremitis ad sermonem, dixerunt fratres vestri qui oderunt vos, & abierunt propter nomen meum, glorificetur Dominus. Quo loco Septuaginta reddiderunt, Dicite fratribus vestris qui oderunt vos & abominantur, vt glorificetur nomen Domini. Optatus verò Mileuitanus hunc ipsum Esaiæ locum proferens, vt hæreticos & scismaticos, fratres nihilominus nostros esse confirmet, per vestigia gradiens 70. interpretum legit; Vos qui timetis nomen Domini, audite nomen Domini. Hi qui vos odio habent & execrantur & nolunt se dici fratres vestros, vos tamen dicite eis, fratres nostri estis. Sunt igitur sine dubio fratres, quamuis non boni; cum illis nobisque vna fuerit spiritalis in baptismo natiuitas, sed alieni modò animi diuer-

Esaiã 66. b

Sic & Aug. in fine libri cõtra Donatistas post collationem.